

A detailed sketch of a train station platform. The platform is covered by a large, arched roof structure supported by numerous pillars. Several people are standing on the platform, looking towards the tracks. A train is visible on the tracks to the right, moving towards the platform. The sketch is drawn in a loose, expressive style with many lines and shading.

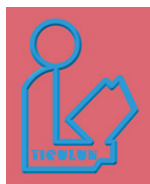
những người thoáng hiện

Truyện ngắn

CUNG TÍCH BIÊN

Những người thoáng hiện

Cung Tích Biền

Paris * 08.2025

Bìa & dựng : *Ban Tuyển đọc TVTL*
Nguồn : *thuquanbanthao*

Những người thoáng hiện

CUNG TÍCH BIÊN

VĂN HỌC số 80
Saigon * tháng 8-1968

Sau những năm tháng đi biển biệt chiều hôm đó chàng lại trở về. Chàng cầm trên tay cái điện tín của chị chàng đã đánh đi cách đây ba hôm . « Tâm cậu phải về gấp. Thầy đau nặng ngắt đi sống lại đã hai lần. Thế nào cậu cũng phải về. Hãy quên chuyện xưa đi. Tôi nghĩ đến giờ phút này cậu hãy nghe lời tôi. Người chị khốn khổ của Tâm, Nguyễn thị Thuyết ». Chàng ngồi thu mình. Con tàu qua hết một cánh đồng, chạy vào một ngoại ô, tiếng còi tàu bỗng dừng chật hẹp lại. Một cái gì hun hút bốn chôn thoát đi từ những âm thanh đó. Tại sao chị Thuyết lại biết địa chỉ của chàng

để đánh cái điện tín. Tại sao sau khi nhận cái điện tín chàng quyết định trở về ngay mặc dù trước đó, đối với chàng việc trở về là một cực hình. Tại sao cha chàng lại từ già cỗi đòi sớm như thế. Sáu mươi tuổi. Cái chết phải chăng là một chấm dứt hoàn toàn, đánh tan những hình hài, bẻ gãy tất cả những tham vọng. Mà cha chàng đã mang những tham vọng gì trong cái tầm thước cuộc đời ngắn ngủi ấy. Bao nhiêu câu hỏi hiện lên mờ ảo trong trí óc chàng, như những đám bọt biển nổi trôi bơ vơ trập trùng trong những ngày biển động. Con tàu qua một vài ngã quanh, vòng bánh sắt nghiêng xé trên đường để lại những tiếng động khô khan rồi dừng hẳn trong buổi chiều ánh vàng leo lét lười biếng đọng trên những cây xám xịt. Chàng xem tại cái điện tín một lần cuối cùng rồi nhét nó vào trong túi áo, cúi xuống nhặt chiếc va-li, đứng

lên đi về phía cửa. Khi đến gần cửa chàng đứng lại nhường lối cho một người con gái. Bước xuống khỏi cầu thang nàng hất mạnh cái đầu, mái tóc nàng bỗng lên. Một chút nắng vàng và khoảng tối động trong tóc làm chàng tự nhiên xao xuyến.

Chàng đi vào trong lòng ga. Dưới căn nhà rộng thênh thang đèn đã được nhóm lên vàng vọt. Bên ngoài, con tàu đã chạy để lại một vài vệt khói buồn nản. Thật là mâu thuẫn, chàng nghĩ, con tàu để lại những vệt khói nhẹ nhàng thoáng bay trong không gian và những tiếng động nặng nề len lỏi trong khoảng tối u uất. Nơi cuối ga đám người chờ đón và tiễn đưa cũng đã tản mát. Một vài người cuối cùng đi về cuối phố. Tiếng chuông giáo đường đổ những giọt tê điếng. Chàng đưa mắt theo dõi con tàu đã khuất. Trong một thoáng chốc chàng chợt thấy

trống vắng lạ thường, tiếc rẻ đã bỏ mất một chuyến khởi hành. Đã từ lâu như thế, chàng có cảm tưởng trôi giạt, chàng không sống một nơi nào nhất định, đến một thành phố chàng lại vội đi, vừa rời xa chàng lại thoát nhớ, muốn quay về. Nhưng nếu có ai hỏi chàng muốn quay về đâu chắc chắn chàng không trả lời là chàng có một nơi nào để quay về, phân vân lựa chọn mà chưa bao giờ được lựa chọn, đời chàng, một nối kết những tình ái dở dang, lang thang trong miền đất quê hương xa lạ.

Bây giờ chàng bước đi con đường dẫn vào thị trấn này. Không có sự phân vân lựa chọn nào hết. Chỉ có một con đường độc nhất dẫn chàng trở về ô cửa chàng từ đó nhìn thấy vì sao ban đầu, từ đó chàng tung tăng với hết tuổi thơ, ở đó chàng cũng có những giấc mơ kỳ diệu

nhất, phảng phất những tầm vóc cuộc đời chói sáng vượt bay ra ngoài không gian chật hẹp và thời gian vốn làm chàng run sợ như bây giờ, ở đó chàng lớn lên, đón nhận những bất hạnh làm người, nhìn tận mắt những sự đổ nát đau thương của gia đình. Cũng trên con đường này, lát nữa chàng sẽ nhìn lại được khuôn mặt của con người. Dù sao cũng hy vọng rằng cha chàng còn sống để chàng nhìn lại đôi mắt ấy. Những đau buồn xưa giờ đây như tan biến, con tim chàng còn lại những nhịp điệu bình thường và đáng thương. Chàng đi xuống một khoảng phố. Ô, nơi đây ngày xưa chưa có một căn ngói nào hết, bây giờ lại có những biệt thự cao. Chiến tranh đâm nát mặt mày quê hương nhưng làm cho những tòa nhà thành phố mỗi ngày một cao hơn.

Mấy năm rồi chàng vẫn nhớ từng con đường, từng ngọn cây từng ô cửa theo đó trở về một cái gì kỳ diệu thấp sáng trong trí nhớ của chàng. Rồi bỗng nhiên chàng dừng lại trước một khu vườn rộng. Một lựa chọn đến đột ngột, vô lý và tàn nhẫn. Tại sao tôi có thể trở về. Tại sao tôi phải nhìn lại đèn leo lét cháy lên bên kia hàng trà tàu. Tại sao tôi phải nhìn thấy tất cả những gì ngày xưa đã làm tan vỡ một đời tôi nên tôi phải ra đi. Cha tôi. Ồ chỉ là một cái tên. Không là một cái gì hoang đường nằm ngoài đời sống tôi cần sống... Chàng dừng lại trước cái cổng lớn đó. Bên trong, trên chiếc sân gạch loáng thoáng bóng người qua lại một vài chiếc áo trắng cũng di chuyển, lạnh lẽo và ma quái. Chàng bước lên thêm, một bước nữa, thật là vắng lặng, chàng mong có một tiếng động may ra làm chàng thay đổi ý kiến nhưng không,

thật là vắng lặng... một cái gì như một sự tủi nhục dâng lên đúng lúc làm chàng mù cả người cảm xúc và chàng vụt trở lại nơi con tàu đã bỏ một khoảng trống không tê lạnh. Cơn mưa đổ xuống một vài hạt. Mùa thu đến tự bao giờ chàng không hay biết. Về khuya khi đường phố vắng lặng hẳn chàng mới đứng lên đi về hướng ngoại ô... Dưới những tàn cây đứng rũ rượi Tâm bắt đầu dậm lên những kỷ niệm của mình. Kỷ niệm như có những bàn tay móng nhọn hành hạ con tim đau nhức của chàng...

✱

Chị Thuyết ngồi khóc sụt sùi. Trên bàn thờ nhang đèn đã được thắp sáng từ hơn tám giờ tối. Trong phòng kế cận một người đàn ông được đặt trên một chiếc

giường sang trọng, ông đã nằm ngay ngắn dưới lớp chăn trắng kéo lên đến ngang ngực, chiếc cổ ồm tong, râu trên cằm mọc dài, chiếc mũi cao càng thấy cao hơn vì hai gò má đã lõm sâu xuống, đôi mắt nhắm hắt lại, đôi mắt như được nắp dưới hai hàng lông mày đen mượt, đôi lông mày biểu lộ một đời sống nhiều tham vọng và đa tình ; và cũng chỉ đôi lông mày đó là không chết theo cái thể xác vàng xanh thâm trên một què hương nghèo gầy. Người ta có theo dõi nhưng người đàn ông ấy tuyệt nhiên không còn một cử động nào nữa, dù là những cái thoi thóp nhỏ qua hai cái lỗ mũi rộng toanh. Tuy thế, không hẳn đây là một cái xác chết vì ông ta chưa thở hơi cuối cùng. Mọi người đang chờ đợi giờ phút tuyệt hảo đó Người đàn ông đang trong tình trạng nuối tiếc một người, đang ở trong cái khe hở giữa sự sống và sự chết, giữa

thực tế và hư vô, giữa sự lựa chọn về địa ngục hay lên thiên đàng. Giờ phút nuối tiếc của ông ta bây giờ là giờ phút không có sự sống cũng như không có trong cõi chết. Bên cạnh chiếc giường sang trọng đó, trên hai chiếc ghế màu gỗ gụ : Thuyết và một người con gái ngồi lo lắng. Nàng con gái tên là Diễm. Một thời nàng đã làm cho những con trai trong thị trấn ấy sống xao xuyến và ngây ngất vì sắc đẹp của nàng. Nhưng sắc đẹp không giúp ích gì để cứu vãn người đàn ông, cha nàng thoát ra khỏi giây phút hiểm nghèo này. Ngoài Thuyết và Diễm, trong phòng, còn có một cậu con trai ngồi bó gối trên một chiếc đi-văng đối diện. Những ngọn đèn sáng sủa từ đêm qua đã bị tắt hết. Những cây bạch lạp trắng được thắp lên, ánh sáng lười biếng nhưng lung linh huyền hoặc. Người ta còn thấy căn phòng được trang trí những bức tranh Tàu có giá trị

những bình hoa với những mùi hoa có mùi thơm nhẹ thoảng. Đã có một thời kỳ, lâu lắm, chính trong căn phòng này tấn bi kịch giữa người đàn ông và Tâm đã xảy ra cuối cùng... thật là đau xót. Diễm ngồi trở mình, nàng đưa tay hất mái tóc, bàn tay đẹp hơn cả những bàn tay được mô tả trong các quyển tiểu thuyết, nàng nói mơ hồ :

– Chị Thuyết à, không biết mẹ có về được không.

Chị Thuyết đang ngồi mơ màng bỗng ngược lên.

– Chị đánh cái điện cho mẹ như ném một viên sỏi xuống hang sâu không vang dội. Chắc gì mẹ đã ở cái địa chỉ đó. Nếu có chị tin rằng mẹ sẽ không bao giờ về.

Diễm có vẻ thực tế hơn :

– Em tin rằng mẹ sẽ về. Nhất định mẹ về.

Cậu con trai như được thức tỉnh bởi cái danh từ chàng yêu mến nhất nên cậu nói :

– Tại sao mẹ bỏ đi như thế. Và tại sao trước đây không ai biết địa chỉ của mẹ. Chị Thuyết, tại sao mẹ lại bỏ đi. Chính em cũng không hề biết mặt của mẹ.

Diễm ngồi yên lặng. Thuyết nhìn em ái ngại. Từ lâu nàng không muốn cho Lạc – tên cậu con trai, biết cái bi kịch của gia đình. Sau ngày hôm ấy mẹ chị bỏ đi và Tâm em trai của chị cũng biệt xứ hằng tám năm trời rồi. Thời gian sẽ làm cũ đi những lớp sơn và thời gian cũng có thể làm vơi lạc bớt những thù hằn xưa, chị tin như thế nên chị chờ ngày tái hợp của gia đình. Chị không bao giờ cho Lạc

biết về cái họa đau đớn đó của gia đình.
Nhưng Lạc đã thúc chị :

– Chị Thuyết, tại sao mẹ và anh Tâm
bỏ xứ ra đi. Nàng Linh Trang là ai đó chị.

Trời bên ngoài đổ cơn mưa lớn.
Những cơn gió lạnh lọt vào trong làm
những ngọn nến thêm hiu hắt.

Người đàn ông vẫn nằm như thế.
Chưa chết hẳn nhưng chắc chắn rằng
sẽ chết. Ông hình như đang cố gắng
chờ một kẻ nào trở về sẽ vượt mặt ông.
Đêm đã khuya lắm. Tiếng xe cộ vắng
hẳn ngoài lộ. Tiếng côn trùng vang vọng
từ một đám ruộng sau vườn. Thành
phố này là một cái thành phố đặc biệt,
những tòa nhà, những đại lộ, những bãi
cỏ những khoảng ruộng nằm chen chúc
nhau, thành phố có cái vẻ vắng lạnh tha
thiếu như một miền quê hiền từ, thành

phố đầy rẫy những di tích cổ xưa, một thời vàng son với những triều đại, ô hay một cái thành phố, mang quá nhiều uẩn ức và kiêu hãnh riêng của nó, quá nhiều những vóc dáng trữ tình, kiêu sa và quý phái, thật là một thành phố kỳ diệu, nó đang ẩn náu dưới một thái độ, khinh bỉ một thời sự bần thủ, chìm đắm trong một hư vô ; đừng nói chi đến những cô gái trong thành phố ấy, hãy nói đến những con sông, những con sông làm chết đuối trong lòng trong một vài buổi chiều lang thang. Và cũng chính thành phố này đêm nay Tâm trở về, người đàn ông đang có một già tử lớn, Thuyết đang khóc sụt sùi, Diễm đang bắn khoăn, và Lạc, cậu con trai ấy thèm được nhìn khuôn mặt mẹ.

– Lạc muốn biết mặt mẹ nhưng Lạc có biết chắc cha của Lạc là ai không đó.

Đó là một câu tự hỏi trong thâm tâm của Diễm mỗi khi săn sóc cho Lạc. Và cũng mỗi lần gần gũi Lạc là Diễm muốn khóc lên. Nàng thương cho cậu bé khốn khổ đó. Lạc em của nàng hay là cháu của nàng.

Chị Thuyết đưa tay sửa lại tấm chăn trên mình người đàn ông. Chị cầm bàn tay của cha mình. Bàn tay lạnh. Thuở nhỏ bao nhiêu lần chị cầm lấy bàn tay đó, bàn tay ấm áp rộng lớn như một che chở. Bây giờ khác, bàn tay đó trở nên lạnh lẽo yếu đuối, không còn sinh lực để bám víu vào cuộc sống. Chị lại khóc. Chị nói :

– Đến giờ phút này mà Tâm nó không chịu về. Tại sao Tâm lại không về. Thù hằn đến khi đến chết mà chưa thôi sao.

– Chỉ có mẹ về chứ anh Tâm thì nhất định anh ấy không bao giờ về. Diễm nói.

– Không, Diễm ạ, chị tin là Tâm nó sẽ trở về,

Diễm mỉm cười chua chát :

– Vì Linh Trang và Lạc mà em biết anh Tâm không bao giờ về. Anh không bao giờ bóp nát trái tim đẫm máu của anh.

Chị Thuyết bỗng kinh hoàng :

– Diễm, chị van em...

Lạc ngược lên, vẻ ngây thơ còn đọng trong đôi mắt đen đang mở lớn :

– Chị Diễm vừa nói gì. Vì em và Linh Trang à. Mà tại sao anh Tâm là vì em và nàng Linh Trang nên không về...

– Lạc. Chị Thuyết kêu lên.

Diễm vẫn nói tự nhiên :

– Đến lúc chúng ta nên nói cho nó biết sự thật về nó.

Chị Thuyết bỗng đứng hẳn lên:

– Diễm, chị lạy em. Hãy để cho cha chúng ta nhắm mắt trong sự yên ổn, Lạc nó còn lớn lên và thế nào cũng biết được điều em muốn nói.

Chị Thuyết nhìn Lạc trong trong một vẻ hốt hoảng :

– Lạc, chị hứa là chị sẽ nói cho em rõ cái điều không may mắn trong đời em. Nhưng giờ phút này chị xin em đừng hỏi. Chị xin thế là chị sẽ nói với em một ngày rất gần đây.

Lạc bước xuống đi ngay lại, hơi quì xuống nắm lấy bàn tay của Diễm van lớn :

– Chị Diễm. Em không phải con của mẹ hả. Em là con của người đàn bà tên là Linh Trang phải không chị.

– Vâng.

Diễm trả lời cụt, như một tiếng động khô khan rơi xuống từ một đỉnh cao.

Lạc, cậu bé mười tuổi mà khôn ngoan ấy đứng hẩn dậy, trong một vẻ đau đớn và tuyệt vọng đẩy cửa bước ra ngoài. Cánh cửa mở bỗng nhiên tiếng động từ ngoài tràn vào. Một vài người đến đứng ở ngay bậc cửa nhìn vào nhưng họ không dám bước hẩn vào trong phòng của người đàn ông đang nằm chờ phút lâm chung. Vì lời di chúc của người đàn ông không

muốn ai vào phòng hoặc thắp đèn rực rỡ trước giờ chết cũng như sau. Nên trong phòng được thắp lập, cửa được đóng kín. “Chối từ ánh sáng và con người”. Đó là một lời di chúc.

Cậu bé bước ra ngoài, cánh cửa được đóng lại. Diễm và chị Thuyết ngồi chờ đợi. Trời bên ngoài vẫn còn mưa rả rích, Diễm đưa bàn tay hong trên ngọn lập. Đã một giờ đêm. Người ông vẫn đang trong tình trạng hôn mê.

Diễm nói như để phá tan cái không khí ma quái ngọt ngào:

– Em nghĩ nên nói để cho Lạc nó biết hết sự thể. Không nên để một đứa bé không biết cha mẹ thực của nó là ai. Tại sao như thế. Sao chúng ta cứ tự du vào những thế đứng éo le trong khi định mệnh này đã vô cùng tàn khốc. Tại sao

có một chuyện một người trọn đời sống chỉ rút được một kinh nghiệm nên chối từ ánh sáng và con người.

– Chị nghĩ em không nên đưa triết lý đến gần kể những gì đang xảy ra vừa tầm thường vừa tàn nhẫn. Nhưng đặt vấn đề không giúp ích được gì cho chúng ta khi thực tế nó đã có sẵn con đường của nó. Nàng Linh Trang. Chỉ có thế. Và tấn bi kịch đứng ngay sau lưng cái tình cảm éo le đó. Thế thôi.

– Vì thế mà tin rằng anh Tâm của em sẽ không bao giờ trở lại căn nhà này. Anh không bao giờ muốn nhìn thấy đôi mắt của một người đã làm tan nát đời anh.

– Không. Chị cam đoan với em là Tâm sẽ trở về. Chỉ tiếc một điều là Tâm trở về khi cha đã chết. Chị nghĩ rằng

trong thâm tâm Tâm vẫn muốn nhìn đôi mắt của cha lần cuối cùng.

– Chị đã lầm. Tuổi trẻ không bao giờ có sự hối hận. Tuổi trẻ chỉ có những hờn căm triền miên, những tình yêu quyết liệt và những liều lĩnh đam mê.

Chị Thuyết nói với một giọng tha thiết hơn :

– Nhưng tuổi trẻ vẫn là con người. Đã là một con người thì luôn luôn mang sẵn sự chống đối định mệnh, Do đó chị nghĩ rằng Tâm sẽ về, sẽ ôm lấy cái thi thể của cha mình, sẽ hồi tưởng và sẽ sống lại dưới căn nhà tan nát này

– Cuộc đời qua tầm mắt chị là một cuộc đời chỉ có tình thương chứ không hề có tình yêu. Mà tình thương phải chăng nó chỉ nằm trong giới hạn tầm thường.

Chỉ có tình yêu mới đưa con người lên đến tuyệt đối. Tại sao hồi ấy anh Tâm lại không giết cha mình đi.

Chị Thuyết đứng hằn dặt :

– Diễm. Em điên rồi.

– Không em không điên. Em chỉ lãng mạn, nếu chị muốn kết án em. Em nói lại tại sao hồi ấy anh Tâm không bắn ngay cha. Biết đâu cái chết của người làm cho cả anh Tâm cả Mẹ và Linh Trang không phải lưu lạc.

Chị Thuyết nói như thâm nói với khoảng sâu dĩ vãng của chị :

– Tâm đi biệt tích. Ừ nhỉ, mẹ đi tu. Thật là đau đớn khi Linh Trang đã tự tử trên thác nước Đà Lạt.

Đêm đã khuya lắm. Diễm và Thuyết mỗi người tự du vào một hồi tưởng huyền hoặc của mình. Mùa thu đưa chúng ta đến trước một khung trời quen thuộc mà xa lạ làm mộng mơ thức giấc Với một vài tiếng động trong cánh rừng vàng úa, với một bầy mây lang thang trong khung trời nắng đã tan vụn, với những ngày biển động, trời làm mưa đôi lần, với chiếc cầu trắng xóa nằm dưới lớp sương mù buổi mai trong thành phố, với những chiếc áo, những khoang thuyền những đỉnh cây khô khan, những đêm ngồi quán nước ánh đèn le lói những tiếng còi thét lên trong khu ngoại ô những con đường đầy lá và đầy gió, những căn phần đời sống bỗng nhiên lùi lại, nép sâu vào tình tự ẩn náu dưới dĩ vãng mình, mùa thu đến như thế đó, với những đám cỏ lau đổi màu, những mắt nước bắt đầu đứng yên trong vạt, những khu vườn trống

vắng lối đi dẫu đặt những ô cửa thần thờ
đôi mắt ưu tư ấy nhìn xuống một đôi
khoảng phố nào đó, một thung lũng nào
đó đầy cây và sương. Với thiên nhiên đó,
mùa thu đã đến trong lòng mọi người
như một huyền nhiệm. Nhưng với Diễm
và Thuyết mùa thu đã thêm những ngõ
ngang cùng những đau thương khác.

Cánh cửa tự nhiên xịch mở. Một
người thanh niên trạc ba mươi tuổi hiện
ra trên khung cửa sổ, chàng như một
chân dung được vẽ lại bởi một nhà danh
họa diễn tả những vóc dáng giang hồ
phiêu bạt thoát trở về trong một đêm
đầy trắc ẩn trong lòng. Chàng thanh
niên đứng yên ở đó. Mái tóc bóng lên
ướt những giọt mưa. Đôi mắt rộng ẩn
chứa một niềm u uẩn, đôi lông mày đen
vững chắc, đôi môi không hề mấp máy,
chàng đứng yên trên bậc cửa, hai cái vai

ngang và rộng, hai cánh tay dang ra như chờ ôm lấy một cái gì. Áo quần chàng ướt đẫm. Nhưng nhìn chung quanh chàng không có vẻ tồi tệ vì ướt át, mà chàng, tấm thân đó biểu lộ một sức sống mãnh liệt. Một ngọn gió theo khoảng trống của cánh cửa lọt vào bên trong làm những ngọn lạp nhấp nháy. Người đàn ông vẫn nằm hôn mê trên chiếc giường, tấm chăn được phủ lên ngang ngực. Hai người con gái trong một thoáng bất ngờ chưa kịp phản ứng gì, một người quay lại ôm thi thể người đàn ông và một người đứng lên nhìn sững sờ người thanh niên vừa xuất hiện.

– Anh Tâm.

Một người con gái sau cái nhìn thẳng thốt rồi gọi tên. Chàng thanh niên đưa hai cánh tay ra xa hơn, bước đến :

– Diễm, anh nghĩ rằng bao giờ còn gặp lại em.

Chàng thanh niên ôm Diễm trong lòng. Cánh cửa phía sau được đóng lại, ngọn nến lửa đứng im như trong một cảm động cực kỳ. Trong vòng tay của Tâm, Diễm đã cất tiếng khóc cung bàn tay ấm áp đó nàng đã tìm lại được những gì của một người anh lưu lạc. Chị Thuyết nhìn Tâm rồi cúi xuống, cái phản ứng của những người con gái đã luống tuổi, chị nói :

– Cậu Tâm, sao cậu về muộn. Cha đã chết rồi. Cậu có gặp mẹ ở đâu không.

Người thanh niên không trả lời. Chàng đi và phía người đàn ông đang nằm bất tỉnh. Chàng ngồi xuống rất nhẹ nhàng, bên cạnh giường, đưa tay kéo tấm chăn xuống bên dưới. Diễm đứng bên

cạnh chàng. Chị Thuyết lùi về phía sau, có một vẻ bàng hoàng thảng thốt. Chàng đưa tay vuốt lại mái tóc của người đàn ông, bàn tay đi lần xuống vùng trán đôi mắt mũi cảm rồi dừng lại nơi chiếc cổ trằng toát khảnh khiu. Cha tôi đây à. Cha tôi chỉ là một cái xác lạnh lẽo xa vắng thế này à. Không phải, nhất định không phải. Người là một sinh động với những thét gào, những tham lam những đam mê giành giựt. Người là một đựng chứa những mưu toan, những dự tính, những tranh thủ mà có lần người đã chửi vào mặt tôi : tuổi trẻ chúng mày chỉ là những thằng lang thang không nghề nghiệp, vô tích sự, không dự tính, thiếu tương lai, tuổi trẻ chúng mày thì hẳn vô duyên cớ, yêu đương mù quáng, lý tưởng gì chúng mày những thằng chỉ biết phần nộ và đập phá. Có lần người đã chửi vào mặt tôi: tao, chúng tao già rồi nhưng chúng

tao không còn tin tưởng vào chúng mày được ; thật vô phúc cho những người sẽ ngã xuống trên một quê hương không có thể hệ nối tiếp. Chúng mày, chúng mày, chúng mày.

Bao nhiêu những lời trách cứ cào xới lên những kẻ đi sau, chúng mày không biết thời thế không biết cư xử chúng mày không như chúng tao ngày trước. Người đã nói với tôi tại sao chúng mày lại khinh miệt những người đã có tuổi già tại sao chúng mày muốn giết chúng tao, chúng tao có lỗi lầm gì. Tâm cầm bàn tay của người đàn ông, bàn tay tím ngắt những ngón xương xẩu như những đốt củi khô. Chàng tự nhủ bàn tay này, chính bàn tay này đã bóp chết một đời chàng, đã cướp mất những gì yêu quý như tình yêu và lý tưởng, bàn tay ngăn chặn chàng đi đến một tương lai. Nhưng thôi bàn tay giờ

đây của một xác chết, nó sắp thuộc về một cõi lạ. Cả cái thi thể này rồi cũng rã mục dưới vùng đất lạnh. Chàng vụt đứng dậy đi đi lại lại trong phòng. Diễm và Thuyết vẫn yên lặng, họ tôn trọng cái giờ phút thiêng liêng của người con trai trở về. Chàng thắp sáng thêm một vài ngọn nến, châm thuốc hút, cởi lớp áo ngoài vắt lên cái đi-văng, đưa mắt nhìn quanh. Vẻ mặt chàng trầm lặng một cách kỳ lạ. Dưới ánh sáng được khơi thêm người đàn ông trông càng thảm hại : gương mặt hết tinh anh xanh xao, gò má lõm xuống, đôi mắt nhắm nghiền một cách miễn cưỡng đầy luyến tiếc. Chàng thanh niên ngồi trên đi văng hút tàn một điếu thuốc. Đêm đã khuya lắm. Đồng hồ đã điểm tiếng thứ tư. Chàng quay lại nói chị Thuyết :

– Tại sao mẹ lại phải về.

Chị Thuyết nói với một giọng đầy nước mắt :

– Sao cậu hẳn học đối với chị. Chị nghĩ đến giờ phút này chúng ta không còn hẳn học với nhau. Chị mong cả cậu về và mẹ cũng phải về. Chẳng lẽ trọn đời chúng ta cô đơn và chết cũng cô đơn sao.

Diễm đứng lên đi lại ngồi trên đi-văng, bên cạnh anh mình, nàng cầm bàn tay của Tâm và nói :

– Anh Tâm, anh có biết mẹ chúng ta giờ đây đang ở đâu và đang làm gì không.

– Anh không biết, Tâm trả lời, anh mất mẹ như em vậy.

Tâm ngả người tựa lưng vào tường, nền vôi lạnh chuyển vào sống lưng chàng một cảm giác ngọt ngọt. Chàng chậm tiếp một liều thuốc. Chậm rãi phà

những đọt khói bay lên cao.

– Anh cũng mất mẹ như em vậy.

Tiếng chuông giáo đường đã vang lên hồi đầu. Trời như đã gần sáng. Bên dưới đường như đã có người qua lại. “Tại sao chúng mày lại đi khinh những người có tuổi già, tại sao chúng mày muốn giết chúng tao, chúng tao có làm lỗi gì !” Hừ. Chàng thanh niên khế quay người lại nhìn thi thể người đàn ông nằm yên lặng trên giường, cái thi thể đó giờ này thuộc vào phần huyền thoại. Có phải như thế không. Rồi chàng bỗng đứng dậy đi đến bên người đàn ông, ngồi bên cạnh, nắm lấy bàn chân trái của người đàn ông trước cơn kinh ngạc của Thuyết và Diễm. Chàng tự nói với chàng :

– Thừa cha, cha nói chúng tôi là những thằng lang thang không nghề

nghiệp, vô tích sự, thiếu tương lai, thù hằn không duyên cớ, tuổi trẻ chúng bay yêu đương mù quáng, chỉ biết phần nộ và đập phá cho tất cả những gì còn sót trên một gia tài đau thương này, khi các cha là những con người thủ lợi, ích kỷ chỉ biết cho mình và chỉ có mình các cha đã đánh cướp mất niềm tin nơi chúng con, cướp những gì yêu quý đủ để một người tin tưởng vào đó mà đi tìm tương lai cho mình. Cha không hổ thẹn khi nói đến những điều liêm sỉ à. Chúng mày không giống như chúng tao ngày trước. Thừa cha, chúng con không thể giống như những cha ngày trước được. Chúng con là những người không thể chịu nhục nhã để mua lấy một đời sống tạm bợ bằng an giả tạo trên trăm ngàn đau thương của kẻ khác. Đến lúc con phải nhắc đến Linh Trang, người con gái đó giờ đây trở thành một linh hồn bất tử nằm ngoài

đám bụi đen trần tục này. Tình yêu của con đã trở thành một lý tưởng, một tuyệt đối không bao giờ con bắt gặp được. Bây giờ và mãi mãi đến bao giờ con chỉ làm người đi hoang tìm trong đau thương và tuyệt vọng những gì đã mất. Nhưng con tìm được gì hẳn cha đã biết, những con tàu đã chạy đua hết bao nhiêu rừng khô và đồi hoang, những đêm trắng đêm nhìn vào ưu tư mình khoảng trống không có gì lấp đầy, những đêm trắng đêm soi mặt vào ý thức con cố tìm một câu giải nghĩa về cha. Nhưng con chưa tìm được. Cha nghĩa là gì. Là gì thì con không biết nhưng chắc chắn không phải là một phản ánh của tham lam ích kỷ, cũng không phải là biểu tượng một bất lực đánh mất những gì đáng gìn giữ. Cha nghĩa là gì. Chắc chắn không phải là một lẫn trốn vào hạnh phúc và thế lực... Mọi sự việc ấy đều nảy ra từ mùa thu. Một

mùa thu con quen biết và yêu Linh Trang. Mùa thu. Ôi những mùa thu huyền hoặc của tôi... Chàng thanh niên trong một thoáng gục cúi xuống như muôn hồn lẩy bàn chân của người đàn ông. Thuyết đứng bên cạnh mỉm cười khoan khoái. Nàng nói với Diễm :

– Phải như vậy. Phải có giờ phút kỳ diệu đó chứ. Chẳng lẽ chúng ta mỗi người nhận một cái chết lạnh lẽo cô đơn hay sao.

Sau câu nói của Thuyết chàng thanh niên quay phat lại

– Chị Thuyết chị muốn nói gì.

– Anh Tâm. Diễm kêu lên hai tiếng hốt hoảng.

Tâm chậm rãi nhắc lại :

– Chị Thuyết, chị muốn hôn lên cái thi thể này hả ?

– Anh Tâm, em van anh. Diễm nói.

- Tâm, chị nghĩ rằng giữa chúng ta không nên nuôi thù oán. Thù oán là gì khi mọi chúng ta đều bất lực trước hoàn cảnh, bị tê liệt giác quan trước mọi tình thế, và nhất là chúng ta đang bị lôi cuốn trong một kiếp người đang lang thang trong một nhân loại tranh chấp.

– Chị và em Diễm không nên đặt sai vấn đề. Tâm nói : Tôi à. Tôi đã sống với hàng triệu xác chết. Mỗi chúng ta là một xác chết. Tôi yêu mến xác chết nhưng tôi không thể nào hôn lên cái xác chết đặc biệt này. Thú thật tôi ghê tởm.

Thuyết bỗng vùng lên nóng giận :

– Tâm, thế em về đây làm gì. Từ lâu

chị vẫn nghĩ rằng em phải trở về để nhìn lại khuôn mặt một người thân yêu. Gia đình chúng ta đã tan nát. Đến giờ phút này mọi người còn là một kẻ thù truyền kiếp đối với nhau nghĩa là thế nào.

– Chị lầm, em về không như ý của chị. Thú thật ý muốn nhìn mặt người cha muốn của mình, ý nguyện đó em đã có từ ban đầu, nhưng giờ đây nó đã tiêu tan. Lần này em về để nhìn đôi mắt của những người sáu mươi. Em tìm xem trong những đôi mắt ấy, những người sáu mươi tuổi sống trong cái vỏ tham lam thủ lợi yếu kém, còn phảng phất những gì trong đó. Và mẹ, mẹ chúng ta giờ này đang làm gì chị có biết không. Linh Trang ở nơi nào chị biết không. Thôi, chỉ có thể sáng mai em phải ra đây.

– Anh Tâm, anh không thương em à.

Diễm vừa nói vừa khóc. Chị Thuyết đưa tay lên vuốt mặt người đàn ông :

– Thừa cha, Tâm nó đã về đây xin cha yên ngủ.

– Không, cha chúng ta còn đợi lượt mẹ về. Tâm nói – Trời đã sáng bên ngoài chưa đó.

Tự nhiên người đàn ông trong khi hôn mê, lại hé mở đôi mắt. Đôi mắt mệt nhọc chỉ hé mở, không có khả năng liếc nhìn.

Đôi mắt hiện lên giữa khuôn mặt cô đơn đó như một đám cháy hiện lên giữa một cái xóm trong một buổi chiều hoang tàn. Thuyết nói :

– Tâm, em hãy vuốt mặt cha đi. Cha nhìn chúng ta kìa.

– Anh Tâm, em van anh hãy nghe lời chị để cha được yên giấc.

Cơn gió thổi mạnh làm cánh cửa xịch mở. Một con mèo từ đâu lặng lẽ chạy vào trong phòng. Nó đưa mắt nhìn. Một con mèo đen có đôi mắt như hai ngọn lửa thần bí. Tâm ung dung đưa tay vuốt mặt cha mình. Chàng cảm nhận một hơi lạnh truyền ra từ khuôn mặt giá buốt đó.

Người đàn ông từ từ khép mắt lại.

Tâm đẩy cửa bước ra ngoài. Trời đã rưng rưng sáng. Chàng lầm lũi đi về phía ngoại ô, nơi sương mù còn giăng, và con tàu đang thét lớn chuyển khởi hành sớm mai...

CUNG TÍCH BIÊN

